Aan de colleges van de Avalex-gemeenten

Datum:	6 april 2023
Behandeld door:	N.T.C.M. Dukker
Kenmerk:	2023004
Onderwerp:	Voorzien begrotingstekort 2023 Avalex
Bijlage:	Financiële onderbouwing

Geacht college,

Als gevolg van geopolitieke ontwikkelingen en de loonindexatie vanwege het cao-akkoord 2023 (cao SGO), is Avalex geconfronteerd met forse kostenstijgingen. Deze waren bij het opstellen van de begroting 2023 nog niet voorzien. Bij het opstellen is namelijk uitgegaan van de indexaties zoals eind 2021 nog voorzien werden in de 'Kaderbrief begroting 2023 voor gemeenschappelijke regelingen'.
Door deze onvoorziene ontwikkelingen ziet Avalex zich genoodzaakt haar begroting 2023 gedurende de looptijd van het boekjaar te wijzigen. Er wordt een substantieel begrotingstekort voorzien (negatief exploitatiesaldo), indien er geen aanvullende maatregelen genomen worden. Het bestuur constateert daarbij dat Avalex genoodzaakt is in 2023 onder kostprijs te werken, aangezien zij pas in 2024 deze nieuwe situatie van structurele prijsstijgingen kan opvangen met de herziening van de tarieven 2024. Het bestuur heeft daarom bezien wat een passende set van maatregelen is om deze ongewenste situatie te voorkomen, passend binnen de vastgestelde financiële spelregels. Met dit schrijven informeert het bestuur u over het genomen bestuursbesluit, omdat dit ook van de zijde van de gemeenten extra financiële inzet vraagt.

Uitgangspunt hierbij is dat Avalex een financieel stabiel bedrijf blijft, dat in staat is ook bij financiële tegenslag door externe omstandigheden haar dienstverlening te continueren. Dit is in het belang van zowel Avalex en van de gemeenten. De effecten van de omvang van de kostenstijging 2023 maakt echter dat deze financiële stabiliteit in 2023 onder druk staat.
Op basis van de (financiële) uitgangspunten heeft het bestuur besloten om het voorziene begrotingstekort Avalex in 2023 deels te dekken met het benutten van de tot en met 2022 opgebouwde algemene reserves, en deels door nog

in 2023 een aanvullend beroep te doen op de gemeenten. Op die manier kan Avalex deels zelf bijdragen in de oplossing, maar ook voor de toekomst uitgaan van een gezonde buffer aan weerstandsvermogen. Hieronder lichten we dit nader toe.

Voor een deel zal Avalex het verwachte negatieve resultaat over 2023 opvangen met het positieve resultaat (na bestemming) over 2022. Dit betekent inzet van een deel van de algemene reserves van €715.000 om het begrotingstekort te dempen. Verdergaande inzet vanuit de algemene reserves van Avalex in 2023 wordt als onwenselijk gezien, omdat daarmee de ratio's te ver van een gezonde bedrijfsvoering af komen en dit ongewenste nieuwe risico's met zich meebrengt. Uiteraard is aan de kant van Avalex nog verder onderzocht wat de in te zetten maatregelen zijn om binnen de eigen mogelijkheden de gevolgen van de stijgingen voor de begroting 2023 te beperken.
De mogelijkheden voor structurele besparing worden vooral gezien in de afbouw van de overcapaciteit op de milieustraten. Het effect op de begroting 2023 hiervan is echter beperkt. Dit zal wel een dempend effect hebben op de tariefstijging 2024 als gevolg van dezelfde kostenstijgingen. Dit wordt daarom meegenomen bij de begroting 2024.
Ook is door Avalex aangegeven dat de noodzakelijke verbouwing vanwege de gestelde duurzaamheidseisen van het pand in Den Haag in 2023 opnieuw bezien wordt op kostenbesparingen om zo te voorkomen dat het eerder vastgestelde budget ook mee geïndexeerd moet worden. Dit betekent feitelijk een taakstelling op deze verbouwingsactiviteit.

Daarnaast heeft het bestuur besloten tot inzet van een eenmalige, aanvullende loon-/prijscompensatie in 2023 door de gemeenten. Dit past binnen de financiële afspraken Avalex, waarbij de gevraagde compensatie verdeeld wordt naar rato van het aantal inwoners. De gevraagde compensatie is inmiddels ambtelijk en bestuurlijk besproken en toegelicht. In de bijlage hebben we de situatie en compensatie voor uw gemeente financieel uitgewerkt.
Het alternatieve scenario, om niet over te gaan tot de aanvullende compensatie in 2023, wordt door het bestuur als onwenselijk gezien. Mede omdat dan in 2024 de tarieven extra belast moeten worden met een extra stijging om weer financiële stabiliteit te verkrijgen. De voorkeur heeft het om dit jaar aanvullend te laten compenseren door de gemeenten ter voorkoming van extra kosten 2024.
Daarbij is namelijk geconstateerd dat er op het afvaldossier sprake is van een bijzondere situatie. Door de externe omstandigheden ontstaat er enerzijds voor het Avalex-deel een onverwacht begrotingstekort 2023. Anderzijds ontstaat er vanwege dezelfde externe omstandigheden de situatie dat er voor een gedeelte extra uitgekeerd kan worden aan de gemeenten. De gevraagde compensatie 2023 kan worden verrekend via de eindafrekening DVO 2022 als de gemeenten hier prijs op stellen.

We realiseren ons dat de brede financiële ontwikkelingen maken dat uw gemeente wellicht van diverse kanten verzoeken om financiële bijstand krijgt. Desalniettemin is het bestuur van mening dat Avalex met dit scenario in staat is, om ondanks de turbulente buitenwereld, de dienstverlening te blijven leveren op basis van een gezonde financiële bedrijfsvoering.

De ontwerpbegrotingswijziging 2023 ontvangt u gelijktijdig met de ontwerpbegroting 2024 uiterlijk 30 april a.s. voor zienswijze.

Met vriendelijke groet,

Namens het bestuur,

Peter Hennevanger
voorzitter

Nicolet Dukker
secretaris-directeur

Bijlage – Financiële onderbouwing

Voorzien begrotingstekort Avalex 2023

De begroting 2023 is begin 2022 opgesteld op basis van de Kaderbrief begroting 2023 gemeenschappelijke regelingen uit november 2021. Voor de oorspronkelijke begroting 2023 is gerekend met de in die kaderbrief vermelde inflatiecorrectie, te weten 0,6% voor personeelskosten en 2,3% voor materiaal.
Inmiddels is bekend dat de realiteit geheel anders is en de daadwerkelijke inflatiecorrectie een stuk hoger is.
Eind februari 2023 is een principeakkoord voor de cao SGO bereikt waarvan de doorrekening een gemiddelde stijging van de personele kosten 2023 van 9,5% laat zien.
Ook de kosten voor materiaal laten een stijging zien van circa 10% over de eerste 2 maanden van 2023, dit sluit aan bij de 9.6 % stijging die in Kaderbrief begroting 2024 als stijging voor 2023 is opgenomen.

In zijn totaliteit zorgen deze effecten op basis van de in 2022 opgestelde begroting voor 2023, bij ongewijzigd beleid, voor een begrotingstekort van € 2,659 miljoen voor 2023. Dit maakt wijziging van de begroting en maatregelen noodzakelijk conform onderstaande tabel.

Voorzien begrotingstekort 2023	€ 2.659.000
Maatregelen 2023:	
• Inzet algemene reserve Avalex (resultaat na bestemming 2022)	€ 715.000
• aanvullende loon/prijs-compensatie Avalex-gemeenten in 2023	€ 1.944.000

Financieel effect per gemeente vanwege eenmalig gevraagde loon-prijscompensatie 2023

Artikel 7.3 van de bijdrageverordening Avalex schrijft voor dat een negatief exploitatiesaldo kan worden verdeeld onder de deelnemende gemeenten naar rato van het aantal inwoners van de deelnemende gemeenten. Op grond van de bovenstaande omvang van aanvullende loon/prijs-compensatie is de onderlinge verdeling van de gevraagde bijdrage per gemeente als volgt:

	Aantal inwoners[1]	Gemeentelijke bijdrage, uitgedrukt in percentage	Gevraagde gemeentelijke bijdrage, bij voorziene tekort
Delft	104.574	31%	€ 602.640
Leidschendam-Voorburg	76.659	23%	€ 447.120
Rijswijk	56.941	17%	€ 330.480
Pijnacker-Nootdorp	56.572	17%	€ 330.480
Wassenaar	27.115	8%	€ 155.520
Midden-Delfland	19.484	5%	€ 97.200
Totaal	**340.345**	**100%**	**€ 1.944.000**

[1] *Bron: CBS, over 2022. Gegevens 2023 zijn nog niet bekend.*

Op basis van de nacalculatie DVO 2022 ontvangt elke gemeente de volgende bedragen:

Gemeenten	Verwerkingskosten en opbrengst grondstoffen		Milieustraten		Overlaad		Impact rendement uit MIX		Nacalculatie DVO 2022	
Delft	voordeel	325.374	nadeel	63.097	voordeel	20.104	voordeel	45.186	voordeel	327.568
Leidschendam-Voorburg	voordeel	387.027	voordeel	11.260	voordeel	20.698	voordeel	43.292	voordeel	462.277
Rijswijk	voordeel	227.823	voordeel	12.829	voordeel	548	voordeel	45.345	voordeel	286.545
Pijnacker-Nootdorp	voordeel	339.282	nadeel	102.163	voordeel	2.178	voordeel	1.953	voordeel	241.250
Wassenaar	voordeel	97.941	voordeel	43.650	nadeel	11.712	voordeel	29.112	voordeel	158.991
Midden-Delfland	voordeel	68.764	nadeel	31.319	nadeel	2.476	voordeel	369	voordeel	35.338
Totaal	voordeel	1.446.211	nadeel	128.840	voordeel	29.340	voordeel	165.257	voordeel	1.511.968

Voorgesteld wordt de gevraagde compensatie in eerste instantie hiermee te verrekenen. Dit zal met elke gemeente apart afgestemd worden.